

lagan Nath t)-. Sohan Singh Basi, etc.
(Grover, J.)

ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ ਫੈਸਲੇ ਬਿਲਕੁਲ ਉਲਟ ਹਨ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਿੱਟੇ ਤੋਂ ਕੋਈ ਬਚਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 100(1)(d)(i) ਦੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਲੋੜ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਮੰਨ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਨੂੰ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਰੁਪਏ ਹੈ। 631.30 (ਸਮੇਤ 500 ਰੁਪਏ ਵਕੀਲ ਦੀ ਫੀਸ ਵਜੋਂ) ਸਿਰਫ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 1 ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਗੁਲਜ਼ੇਬਾ

ਕੇ.ਐਸ.ਕੇ

ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ

ਏ.ਐਨ. ਗਰੋਵਰ ਜੇ.

ਜਗਨ ਨਾਥ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਸੋਹਨ ਸਿੰਘ ਬਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, - ਜਵਾਬਦੇਹ

1967 ਦੀ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 35

3 ਅਗਸਤ 1967 ਈ

ਲੋਕ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਾਨੂੰਨ (1951 ਦਾ XLIII)— S. 9-A—ਸੰਸਦ ਜਾਂ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਸਦਨ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਚੁਣੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਹੋਣ ਲਈ ਅਯੋਗਤਾ—ਜਦੋਂ ਦੁੱਖ ਝੱਲਣਾ ਪਿਆ—ਨਿੱਜੀ ਕੰਪਨੀ ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ—ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਅਜਿਹੀ ਕੰਪਨੀ ਦੀ—ਕੀ ਇਸ ਲਈ ਅਯੋਗ ਹੈ।

ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੇਕਰ, ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ, ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕਾਇਮ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਮਾਲ ਦੀ ਸਪਲਾਈ, ਜਾਂ ਉਸ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ। ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਚੁਣੇ ਜਾਣ ਲਈ ਅਯੋਗ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਸੰਸਦ ਜਾਂ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਸਦਨ ਦਾ ਮੈਂਬਰ

lagan Nath t)-. Sohan Singh Basi, etc.
(Grover, J.)

ਬਣਨ ਲਈ, ਤਿੰਨ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। 'ਉਹ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਵਿਅਕਤੀ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਵਿਚਕਾਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ; ਦੂਜਾ, ਇਹ ਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਦੇ ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ, ਤੀਜਾ, ਇਹ ਕਿ ਦੁਕਵੀਂ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਮਾਲ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਜਾਂ ਉਸ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੰਮ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਕੰਪਨੀ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਨਿਆਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਲਈ ਨਿੱਜੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰ ਧਾਰਕਾਂ ਜਾਂ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੀ ਕੰਪਨੀ ਨਾਲ ਪਛਾਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਅਸਲ ਪ੍ਰੋਰਕ ਸ਼ਕਤੀ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਰਗਰਮੀ ਨਾਲ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ। ਅਜਿਹੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੂੰ ਚੁਣੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਸੰਸਦ ਜਾਂ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਸਦਨ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਹੋਣ ਲਈ ਅਯੋਗ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਲੋਕ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਐਕਟ, 1951 ਦੀ ਧਾਰਾ 80 ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਸੰਸਦੀ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਚੁਣੇ ਗਏ ਉੱਤਰਦਾਇਕ ਨੰਬਰ 1 ਸ੍ਰੀ ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਬਸੀ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਵਾਪਸ ਆਏ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਸ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਦੱਸਿਆ ਜਾਵੇ।

ਜੇਐਨ ਕੇ ਅੱਲ, ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਐਮਆਰ ਏ ਗਿਨੀਰੋਤਰੀ ਦੇ ਨਾਲ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਲਈ, ਇੱਕ ਡੀਵੋਕੇਟ।

ਐਚ.ਐਲ.ਐਸ.ਆਈ.ਬੀ.ਐਲ., ਐਸ.ਐਨ.ਏ.ਐਡਵੋਕੇਟ, ਬੀ.ਐਸ.ਡੀ. ਹਿਲਨ, ਐਸ.ਐਸ.ਬੀ. ਇੰਦਰਾ ਅਤੇ ਬੀ.ਐਸ.ਹੰਤ, ਇੱਕ ਵਕੀਲ, ਉੱਤਰਦਾਇਕ ਲਈ। _ _ _ _

ਜੇ ਨਿਰਣਾ

ਗਰੇਵਰ, ਜੇ.—ਇਹ ਮੋਗਾ ਦੇ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ੍ਰੀ ਜਗਨ ਨਾਥ ਦੀ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਬਸੀ, ਨਿਵਾਸੀ ਪੰਡਿੱਟ ਨੰਬਰ 1, ਜੋ ਕਿ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਪਾਰਲੀਆ ਮੈਂਟਰੀ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਲਈ ਚੁਣੇ ਗਏ ਐਲਾਨੇ ਗਏ ਸਨ, ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 149,558 ਅਤੇ 162,198 ਵੋਟਾਂ ਪਈਆਂ। ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਦੋ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾਵਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਪਹਿਲਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਵਾਪਸ ਆਏ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਸ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਦੂਜੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਉੱਤਰਦਾਇਕ ਨੰਬਰ 1 ਦੀ ਚੋਣ 'ਤੇ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਚਾਰ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ: -

- (1) ਉਕਤ ਉੱਤਰਦਾਇਕ ਲੋਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਐਕਟ, 1951 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਐਕਟ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ) ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਅਧੀਨ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੀ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਲਈ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਸਦੀ ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ ਵੋਟਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਇਲੈਕਟੋਰਲ ਵਿੱਚ ਐਂਟਰੀ ਦੀ ਤਸਦੀਕਸ਼ੁਦਾ ਕਾਪੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ

ਜਗਨ ਨਾਥ ਬਨਾਮ ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਬਸੀ ਆਦਿ (ਗਰੇਵਰ, ਜੇ.)

ਲੁਧਿਆਣੇ ਦੇ ਸੰਸਦੀ ਹਲਕੇ ਦਾ ਰੋਲ ਹੈ ਪਰ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਕਦੇ ਵੀ ਜਗਰਾਉਂ (ਜਿਲ੍ਹਾ ਲੁਧਿਆਣਾ) ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਕੋਲ ਕੋਈ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਘਰ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਹ ਜਗਰਾਉਂ ਦੇ ਵੋਟਰ ਵਜੋਂ ਰਜਿਸਟਰਡ ਹੋਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਸਦੀ ਸਥਾਈ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਅਸਾਮ ਵਿਖੇ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਗਰਾਉਂ ਵਿਖੇ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ* ਬਿਨੈ ਪੱਤਰ 29 ਦਸੰਬਰ, 1966 ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਦੋਂ

ਕਿ ਨਾਮ 24 ਦਸੰਬਰ, 1966 ਨੂੰ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰੋਲ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਾਪਦਾ - ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 1 ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮਿਤੀ ਜਾਂ ਸਥਾਨ ਦਾ ਕੋਈ ਜ਼ਿਕਰ ਹੈ। ਸਭ ਕੁਝ ਸ਼ੱਕੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜਾਂ ਤਾਂ ਰਜਿਸਟਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਭਰੋਸੇ ਵਿੱਚ ਲੈ ਕੇ ਜਾਂ ਜਗਰਾਉਂ ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਧਾਇਕ ਸ਼੍ਰੀ ਲਛਮਣ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਨਾਲ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਦਬਾ ਕੇ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

- (2) ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9-ਏ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 102 ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਨਤੀਜਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਅਯੋਗ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੁਝ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਂ ਮਾਲ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸੀ। ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਐਕਸੈਂਟਰਜ਼ (ਇੰਡੀਆ) ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟਡ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਦਾ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਕਈ ਵਾਰ ਸਪਲਾਈਜ਼ ਅਤੇ ਡਿਸਪੇਂਜਲ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ-ਜਨਰਲ , ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਨਾਲ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਇਹ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਲੋਰੇਨਸ ਉਪਕਰਣਾਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਲਈ ਸਨ ਜੋ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਓਹੀਓ (ਅਮਰੀਕਾ) ਤੋਂ ਦਰਾਮਦ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਜਵਾਬਦਾਇਕ ਨੰਬਰ 1 ਵੀ ਆਪਣਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਾਂਟੀਨੈਂਟਲ ਕੰਸਟਰਕਸ਼ਨ ਕੰਪਨੀ (ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ) ਲਿਮਿਟਡ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਨਾਮ ਅਤੇ ਸ਼ੈਲੀ ਵਿੱਚ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਲਈ ਉਹ ਸਹਾਇਕ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਹ ਮੈਸਰਜ਼ ਬਾਹਰੀ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ (ਪੀ) ਲਿਮਿਟਡ, ਕਲਕੱਤਾ ਦਾ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਕੋਲ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮਾਲ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਕੰਟਰੈਕਟ ਸਨ। ਇੱਕ ਆਮ ਇਲਜ਼ਾਮ ਸੀ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਕੋਲ ਮਾਲ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕੇਂਦਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਕਈ ਹੋਰ ਸਹਾਇਕ ਠੇਕੇ ਸਨ।

ਸਰਕਾਰ, ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਵੇਰਵੇ ਸਬੂਤ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਸਨ।

- (3) ਰਿਸ਼ਵਤਖੋਰੀ ਦੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਅਮਲਾਂ ਨੂੰ ਰਿਸ਼ਵਤਖੋਰੀ ਨੇ ਅੰਜਾਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ .ਨ. 1 ਖੁਦ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਏਜੰਟਾਂ ਰਾਹੀਂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਜਿਸ ਦੀਆਂ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਪੈਰਾ 7 ਦੀ ਧਾਰਾ (v) ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (a) ਤੋਂ (m) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ।
- (4) 11,149 ਵੋਟਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਵਿੱਚੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਵੋਟਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪਈਆਂ ਸਨ। ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਨੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਅਤੇ ਮਾੜੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੋਟਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਚੋਣ ਨਤੀਜੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ, ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਜਿਥੋਂ ਤੱਕ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੀ ਇੱਕ ਵੋਟ ਵਜੋਂ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਹ ਸਾਰੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਅੰਤਿਮ ਸੀ। ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਜਾਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਜਗਰਾਓ ਵਿਖੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਥੋਂ ਉਹ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਚਿਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਜਾਂ ਪੜਤਾਲ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦਰਮਿਆਨ - ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਸਮਝੌਤਾ ਮੌਜੂਦ ਸੀ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਐਕਸੈਵੇਟਰਜ਼ (ਇੰਡੀਆ) ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟਿਡ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਦਾ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਸਪਲਾਈ ਅਤੇ ਡਿਸਪੇਂਜਲ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ-ਜਨਰਲ ਨਾਲ ਕੁਝ ਸਮਝੌਤੇ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸ਼ੇਅਰ ਪੂੰਜੀ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਸੀ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਜਵਾਬ ਨੰਬਰ 1 ਕਾਂਟੀਨੈਂਟਲ ਕੰਸਟਰਕਸ਼ਨ ਕੰਪਨੀ (ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ) ਲਿਮਿਟਿਡ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਮੈਸਰਜ਼ ਬਾਹਰੀ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ (ਪੀ) ਲਿਮਿਟਿਡ, ਕਲਕੱਤਾ ਦਾ ਵੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸੀ। ਜਿਥੋਂ ਤੱਕ ਪਹਿਲੀ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਸਬੰਧ ਸੀ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਕੋਈ ਠੇਕਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਦੂਜੀ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮਾਲ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਕੁਝ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਸਨ, ਪਰ ਇਹ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟਿਡ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੀ ਪੂੰਜੀ ਜਿਸਦਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸੀ, ਦੀ ਪੂੰਜੀ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਬਸਕ੍ਰਾਈਬ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੇਅਰ ਪੂੰਜੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਸਬੰਧੀ ਦੋਸ਼ ਸੀ

ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਨਾਲ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਭੌਤਿਕ ਤੱਥ ਦੱਸੇ ਗਏ ਸਨ। ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਰੱਦ ਹੋਈਆਂ ਵੋਟਾਂ ਦੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਉਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵੋਟਾਂ ਰੱਦ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਇਤਰਾਜ਼ ਮੰਗੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ

lagan Nath t)-. Sohan Singh Basi, etc.
(Grover, J.)

ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਰੱਦ ਹੋਈਆਂ ਵੋਟਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ, ਕੁਝ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪਈਆਂ ਸਨ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਪਿਛਲੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਵੋਟਾਂ ਦੇ ਰੱਦ ਹੋਣ 'ਤੇ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ।

ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਕੇ 15 ਮਈ, 1967 ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ। ਸ੍ਰੀ ਏ.ਐਸ. ਅੰਬਾਲਵੀ ਜਵਾਬ ਨੰਬਰ 2 ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸਦਾ ਮੁਵੱਕਿਲ, HI ਸੀ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਉਹ ਲਿਖਤੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਬਿਆਨ. ਉਸ ਦਿਨ ਕੁਝ ਮੁਢਲੇ ਮੁੱਦੇ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਅੰਬਾਲਵੀ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਅਗਲੀ ਸੁਣਵਾਈ ਤੱਕ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 19 ਮਈ, 1967 ਨੂੰ ਮੁਢਲੇ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਬਹਿਸ ਲਈ ਕੇਸ ਮੁਕੱਰਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਲਈ ਕੋਈ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਕੋਈ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ-ਪਾਰਟ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਕਿ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਫੁਲ ਬੈਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਜੋ ਮੁਢਲੇ ਮੁੱਦੇ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ, ਉਹ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਸਨ। 1967 ਦੇ ਨੰਬਰ 15 ਨੇ 17 ਮਈ, 1967 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਸਵਾਲ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਕੀ ਲੁਧਿਆਣਾ ਸੰਸਦੀ ਹਲਕੇ ਦੀਆਂ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀਆਂ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਇਕ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਵੋਟਰ ਵਜੋਂ ਨਾਮ ਦਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸੁਭਾਅ ਦੇ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। .

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਦੋ ਮੁੱਦੇ ਮੈਰਿਟ 'ਤੇ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ; -

- (1) ਕੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਪੈਰਾ 7(v) (a) ਤੋਂ (m) ਵਿੱਚ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਪ੍ਰਥਾਵਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ?
- (2) ਕੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਮਾਲ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਹਨ ? ਜੇਕਰ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਕੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ?

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਗਵਾਹ-ਬਾਕਸ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 11 ਗਵਾਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਦੋ ਗਵਾਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ,

ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁੱਦਾ ਨੰਬਰ 2 ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਮੁੱਦੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਭੌਤਿਕ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਐਕਸੈਵੇਟਰਜ਼ (ਇੰਡੀਆ) ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟਿਡ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਦਾ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ-ਜਨਰਲ ਸਪਲਾਈਜ਼ ਅਤੇ ਡਿਸਪੋਜ਼ਲ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਨਾਲ ਕੁਝ ਸਥਿਰ ਸਮਝੌਤੇ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਸ਼ੇਅਰ ਪੂੰਜੀ ਲਈ ਕੋਈ ਯੋਗਦਾਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਮੈਸਰਜ਼ ਬਾਹਰੀ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ (ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ) ਲਿਮਿਟਿਡ, ਕਲਕੱਤਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੀ।

ਹੁਣ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9-ਏ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੇਕਰ, ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ, ਉਸ ਦੇ ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਮਾਲ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਲਈ ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕਾਇਮ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।, ਜਾਂ ਉਸ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 10 ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੇਕਰ, ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ, ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੰਪਨੀ ਜਾਂ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ (ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ) ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਏਜੰਟ, ਮੈਨੇਜਰ ਜਾਂ ਸਕੱਤਰ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਸੀ। 25 ਫੀਸਦੀ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸ਼ੇਅਰ ਨਹੀਂ। ਲੋਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 1958 ਦੇ ਨੰਬਰ 58, ਧਾਰਾ 7 (ਡੀ) ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ-

(3) ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸੰਸਦ ਦੇ ਸਦਨ ਜਾਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਜਾਂ ਰਾਜ ਦੀ ਵਿਧਾਨ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਚੁਣੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਹੋਣ ਲਈ ਅਯੋਗ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ-

*	4c*	*	**	*	4c	4c
4c	4c*	4c	4c	4*	**	**

(ਡੀ) ਜੇਕਰ, ਭਾਵੇਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਲਈ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਖਾਤੇ 'ਤੇ ਟਰੱਸਟ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਕੋਲ ਮਾਲ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਲਈ, ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਜਾਂ ਦਿਲਚਸਪੀ ਹੈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੰਮ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੇਵਾ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ, ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ।"

ਲੋਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 1958 ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੋਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਧਾਰਾ 7 ਦੀ ਧਾਰਾ (ਡੀ) ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ: -

"ਜੇਕਰ ਉਸ ਦੇ ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਉਸ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਮਾਲ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਲਈ, ਜਾਂ ਉਸ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੰਮ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕਾਇਮ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।"

ਸੈਕਸ਼ਨ 9-ਏ ਨੂੰ 1966 ਦੇ ਲੋਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ (ਸੋਧ) ਐਕਟ ਨੰ. 47 ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਧਾਰਾ 7 ਦੀ ਧਾਰਾ (ਡੀ) ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੋਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੌਜੂਦ ਸੀ। 1958. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਰਕਾਰੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਆਦਿ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਯੋਗਤਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇਸ ਕੇਸ ਲਈ ਸੰਬੰਧਤ ਇਕੋ-ਇਕ ਉਪਬੰਧ ਧਾਰਾ 9-ਏ ਵਿਚ ਪਾਇਆ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦੀਕਸ਼ਿਤ, ਸੀ.ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਸੱਤਿਆ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਬਨਾਮ ਬਸੀਰ ਅਹਿਮਦ ਕੁਰੈਸ਼ੀ (1) ਵਿੱਚ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, 1958 ਦੀ ਸੋਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਧਾਰਾ 7 (ਡੀ) ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਵਜੋਂ ਚੁਣੇ ਜਾਣ ਲਈ ਅਯੋਗ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ a ਹੋਣ ਲਈ. ਸੰਸਦ ਦੇ ਸਦਨ ਜਾਂ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰ, ਤਿੰਨ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਹ; ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਕਿ ਵਿਅਕਤੀ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਵਿਚਕਾਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕਾਇਮ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ; ਦੂਜਾ, ਇਹ ਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਦੇ ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ, ਤੀਸਰਾ, ਕਿ ਦੁਕਵੀਂ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਮਾਲ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਜਾਂ ਉਸ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੰਮ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਨੇ ਸਤਿਕਾਰ ਸਹਿਤ, ਸਹੀ ਕਿਹਾ ਹੈ-

“ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਸੰਸਥਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹਿੱਤ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਧਾਰਾ 7 (ਡੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਯੋਗ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 7 ਦੀ ਧਾਰਾ (ਡੀ) ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸ਼ਬਦ 'ਉਸ ਦੇ ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ' ਸ਼ਬਦ ਉਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹਨ, ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖੁਦ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਪਰ, ਜਿਸ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਸੰਸਥਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਜਾਂ ਦਿਲਚਸਪੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਧਾਰਾ 7(ਡੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਯੋਗਤਾ ਉਸ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰ ਧਾਰਕ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ ਸ੍ਰੀ ਜੇ.ਐਨ. ਕੌਸ਼ਲ ਨੇ ਅਯੋਗਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੂਲ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਨੀਤੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਚਤੁਰਭੁਜ ਵਿਠਲਦਾਸ ਜਾਸਾਨੀ ਬਨਾਮ ਮੋਰੇਸਵਰ ਪਰਸ਼ਰਾਮ (2) ਵਿਚ ਪੀ. x 243 ਵਿਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7(ਡੀ) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਮਕਸਦ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣਾ ਸੀ

(1) ਏਆਈਆਰ 1963 ਐਮਪੀ 316.

(2) ਏਆਈਆਰ, 1954 ਐਸਸੀ 236.

ਕਰਤੱਵ ਅਤੇ ਹਿੱਤ ਵਿਚਕਾਰ ਟਕਰਾਅ ਤੋਂ ਬਚੋ। ਸ੍ਰੀ ਕੌਸ਼ਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟਡ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਸਰਗਰਮੀ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਹ ਇੱਕ "ਸੰਪਰਕ ਆਦਮੀ" ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਹਿੱਸਾ ਲੈ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਗੱਲਬਾਤ ਅਤੇ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦੇਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ. ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਸਰਕਾਰ, ਉਸਦਾ ਕੇਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9-ਏ ਦੀ ਸ਼ਰਾਰਤ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਵੇਗਾ। ਉਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 7(ਡੀ) ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਅਤੇ ਨੀਤੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਮੂਲ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸੀ, ਨੂੰ ਧਾਰਾ 9-ਏ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਅਜੇ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਅਫ਼ਸੋਸ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਉਸ ਭਾਗ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ।

Iagan Nath t)-. Sohan Singh Basi, etc.
(Grover, J.)

ਜਿਹੜੇ ਸ਼ਬਦ ਵਰਤੇ ਗਏ ਹਨ ਉਹ ਸਾਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਆਕਰਨਿਕ ਅਰਥਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਸੁਝਾਅ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਨਿਜੀ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਕੰਪਨੀ ਨਾਲ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਅਸਲ ਪ੍ਰੋਕ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਵੇਲੇ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਸਰਗਰਮੀ ਨਾਲ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਵੇਖਣ ਲਈ ਇਹੀ ਸਹੀ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਲਹਿਰ ਹੋਵੇਗੀ। ਮਾਮਲਾ ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਰਾਜਸਥਾਨ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਲੀਲਾ ਜੈਨ (3) ਵਿੱਚ ਇਹ ਬਹੁਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਅਰਥਹੀਣ ਜਾਂ ਬੇਤੁਕੇ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਇਸ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ ਉਸਾਰੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਠੋਸ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਬਹੁਤ ਹੀ ਮਾਮੂਲੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਾਧਾਰਨ ਅਰਥ ਦੇਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਨਿਕਲਦੇ ਹਨ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮੰਨੇ ਗਏ ਉਚਿਤਤਾ ਜਾਂ ਨਿਆਂ ਦੀਆਂ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਹੁਣ ਧਾਰਾ 9-ਏ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਉਪਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿ ਇੱਥੇ ਇੱਕ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਚੱਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੇ ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦੋ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। Respondent ਨੰਬਰ 1 ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਸ਼ੇਅਰ-ਹੋਲਡਰ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਹੈ, ਪਰ ਸ਼੍ਰੀ ਕੌਸ਼ਲ ਬਿਲਕੁਲ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਨ ਕਿ ਕੰਪਨੀ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਨਿਆਂਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੇ ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਕੋਈ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸਦੀ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਚਿੰਤਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਕੰਪਨੀ?

ਰੈਨਡੈਂਟ ਨੰਬਰ 1 ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲੰਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਗੁਲਾਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਡਰਾਈ ਡੌਕ ਦੇ ਕੰਮ ਲਈ ਟੈਂਡਰ ਏ

(3) ਏਆਈਆਰ 1965 ਐਸਸੀ 1296.

ਵਿਸ਼ਾਖਾਪਟਨਮ ਦਾ ਟੈਂਡਰ ਕਰੀਬ ਇੱਕ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕੰਟੀਨੈਂਟਲ ਕੰਸਟ੍ਰਕਸ਼ਨ ਕੰਪਨੀ (ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ) ਲਿਮਿਟਿਡ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਸੀ। ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਟੈਂਡਰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਉਹ 'ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਸੀ ਐਲ ਵਰਮਾ ਦੇਵੋ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦੇਣ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ। ਦੂਜੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮਿਆਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਉਹ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਵਰਮਾ ਉਦੋਂ ਹੀ ਗਏ ਸਨ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮਾਮਲਾ ਤੈਅ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਟ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਟਾਫ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਐਕਸੈਵੇਟਰਜ਼ (ਇੰਡੀਆ) ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟਿਡ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਕੋਈ ਸਮਝੌਤਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂ ਉਸ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਮੈਸਰਜ਼ ਬਾਹਰੀ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ (ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ) ਲਿਮਿਟਿਡ ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਕੀਤੇ ਸਨ, ਪਰ ਰਿਜ਼ਰਵ ਪੈਡੈਂਟ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮਿਆਂ 'ਤੇ ਗੱਲਬਾਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਸਿਰਫ ਉਸਾਰੀ ਦਾ ਕੰਮ ਹੀ ਦੇਖਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ਼੍ਰੀ ਕੋਸ਼ਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੀਆਂ ਦੋ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਦੀ ਗੱਲਬਾਤ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਸਰਗਰਮ ਹਿੱਸਾ ਜਾਂ ਦਿਲਚਸਪੀ ਲਈ ਸੀ। ਜੋ ਕਿ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰਕ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 9-ਏ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਮੁੱਦਾ ਨੰਬਰ 2 ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਾਂਗਾ।

ਮੁੱਦਾ ਨੰਬਰ 1 'ਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਜੇ.ਐਨ ਕੋਸ਼ਲ ਨੇ ਸਿਰਫ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਹੀ ਸੀਮਤ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਅਭਿਆਸਾਂ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਉਦਾਹਰਣਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਹੇਠਾਂ ਨਜ਼ਿਠਿਆ ਜਾਵੇਗਾ- ਪਹਿਲੀ ਉਹ ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਸਨੇ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸਬੰਧਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਪੈਰਾ ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (ਈ) ਵਿੱਚ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹੈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ 7(v)। ਉਥੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਿੰਡ ਬਹਾਦਰਵਾਲਾ ਦੇ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਸਿੱਖ ਵਾਸੀ ਵੱਸਣ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਬਗੀਚਾ ਸਿੰਘ to ਰਾਜੀਵਾਲਾ ਨੇ 17 ਫਰਵਰੀ 1967 ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਵਿਖੇ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ 1000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਵਸਣ ਸਿੰਘ ਨੂੰ 200, ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਵੋਟਰਾਂ ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਇਕ ਨੰਬਰ 1 ਲਈ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ। ਹਰੀਜਨਾਂ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਭਾਂਡਿਆਂ ਦੀ ਖਰੀਦ ਲਈ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕਰਨ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਨਿਵਾਸੀ ਪਿੰਡ ਨੰਬਰ 1 ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ¹ 15 ਸਾਰੇ ^5 ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ-ਇੱਕ ਸਬੂਤ ਵੱਸਣ ਸਿੰਘ ਦਾ ਬਿਆਨ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.1 ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਇਆ ਸੀ ਕਿ ਰਾਜੀਵਾਲਾ ਦਾ ਬਗੀਚਾ ਸਿੰਘ ਉਸ ਨੂੰ ਦੋ-ਦੋ ਮਿਲਿਆ। ਰੇਲਿੰਗ ਦਾ ਇਹ ਬਗੀਚਾ ਸਿੰਘ ਪਿੰਡ ਧੂੜ ਦਾ ਨੁਮਾਇੰਦਾ ਸੀ ਬਗੀਚਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ

I.L.R. Punjab and Haryana

ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ “ਸਾਨੂੰ ਉਸ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵੋਟ ਪਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਚੋਣ ਨਿਸ਼ਾਨ ਤੱਕੜੀ (ਟੱਕੜੀਵਾਲਾ) ਸੀ”। ਇਸ ਗਵਾਹ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਬਗੀਚਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ “ਸਾਨੂੰ ਢੇਰੂਵਾਲ ਦੇ ਬਚਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਵੋਟ ਪਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।” ਗਵਾਹ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ-

“ਮੈਂ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਵੋਟ ਪਾਈ। ਮੈਨੂੰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵੋਟ ਪਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਚਿੰਨ੍ਹ 'ਤੱਕੜੀ' ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਵੋਟਾਂ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਪਾਉਣੀਆਂ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਜਿਸ ਲਈ ਪਹਿਲਾ ਬੈਲਟ-ਪੇਪਰ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਜਿਹੜਾ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਉਮੀਦਵਾਰ ਬਚਨ ਸਿੰਘ ਦਾ ਚੋਣ ਨਿਸ਼ਾਨ ਵੀ “ਤੱਕੜੀ” ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਬਗੀਚਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਬਚਨ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਘੁੰਮਦਿਆਂ ਦੇਖਿਆ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਦੁਆਰਾ ਉਪਰੋਕਤ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਮੈਂ ਵੱਸਣ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਫੜਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ ਕਿ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੁਦਰਤ ਦਾ ਕੋਈ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਅਭਿਆਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੈਕਸ਼ਨ 123(1) ਵਿੱਚ “ਰਿਸ਼ਵਤਖੋਰੀ” ਦਾ ਮਤਲਬ ਕਿਸੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਏਜੰਟ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਚੋਣ ਏਜੰਟ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਤੋਹਫ਼ਾ, ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਜਾਂ ਵਾਅਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਵਸਤੂ ਦੇ ਨਾਲ, ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰੇਰਨਾ, ਆਦਿ ਦੇ ਨਾਲ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (ਸੀ) ਵਿੱਚ ਨਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਦਲੀਲ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸਬੂਤ ਹੈ ਕਿ ਬਗੀਚਾ ਸਿੰਘ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦਾ ਏਜੰਟ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਗਿਆ ਕਿ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਿੰਡ ਬਹਾਦਰਵਾਲਾ ਦੇ ਵੋਟਰਾਂ ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਲਈ 200 ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਬਗੀਚਾ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ, ਉਕਤ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਚੋਣ ਏਜੰਟ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਵੱਸਣ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸਬੂਤ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਬਗੀਚਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਹ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਬਗੀਚਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗਵਾਹ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਾਕੀ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਬਚਨ ਸਿੰਘ ਢੇਰੂਵਾਲ ਨੂੰ ਵੋਟ ਪਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਬਗੀਚਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਤਲਬ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਹਾਜ਼ਰ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ, ਪਰ ਉਸਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਗੀਚਾ ਸਿੰਘ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਉਪ ਧਾਰਾ (ਐਫ) ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਸੁੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀ ਪਿੰਡ ਆਰਿਫ਼ਵਾਲਾ। ਤਹਿਸੀਲ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ। ਰੁਪਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ. 18 ਫਰਵਰੀ 1967 ਨੂੰ 50. J ਆਰਿਫ਼ਵਾਲਾ ਵਿਖੇ ਫਤਹਿ। ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਜੱਗਾ ਸਿੰਘ ਏਜੰਟ ਹਨ

Y ਦੇ ਹਰੀਜਨ ਵੋਟਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦਾ ਇਨਾਮ f ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਵੋਟ ਕਰੇ।
ਇੱਕ ਵਾਧੂ

“ I RS + 150

• alS o 10 ਹਥਨਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਜਿਸ ਦੀ ਰਕਮ ਅਜੇ ਤੱਕ ਅਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦੱਸੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ

lagan Nath t)-. Sohan Singh Basi, etc.
(Grover, J.)

ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਸੁੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਪੀਡਬਲਯੂ 4) ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਕ ਜਗਤ ਸਿੰਘ ਉਸ ਕੋਲ ਆਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬੱਸੀ ਲਈ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ, (ਜਵਾਬ ਨੰਬਰ 1.) ਉਸ ਨੇ ਰੁਪਏ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ। 50 ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਰੁਪਏ ਦੇਵੇਗਾ। 150 ' ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਜੇਕਰ ਉਸਨੇ ਬੱਸੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵੋਟ ਪਾਈ। ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਲਈ 50 ਰੁਪਏ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ 150 ਜੋ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਦੇ ਅਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਹ ੪ ਹਰਿਜਨਾਂ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦਾ ਗੁੱਝੀ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਸੀ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇੱਥੇ ਕੋਈ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਖਾਸ ਉਚਾਈ ਤੱਕ ਕੁਝ ਕੰਧਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ 100 ਤੋਂ 200 ਦੇ ਕਰੀਬ ਵੋਟਰ ਸਨ ਅਤੇ ਜਗਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਪਿੰਡ ਦੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਗਵਾਹ ਦੇ ਕਰੌਸ਼ਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਜਗਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਕ-ਦੋ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਉਸ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਫਤਿਹ ਸਿੰਘ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਕੋ ਜਗਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਦਿਵਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਦੀਆਂ ਵੋਟਾਂ ਬੱਸੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਉਸ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪੰਚਾਇਤ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਬਾਰੇ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਦਰਖਾਸਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਕਤ ਰਕਮ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਜਾਂ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 150. ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਗਵਾਹ ਦਾ ਵਿਵਹਾਰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਹੜਾ ਦੌਰਾਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੇਰੇ ਦੁਆਰਾ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਨਿਰਾਸ਼ਾਜਨਕ ਮੂਡ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਝਿਜਕਦਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਰਿਸ਼ਵਤਖੋਰੀ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲੱਭਣ ਲਈ ਇਸ ਗਵਾਹ ਦੇ ਸਬੂਤ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਝਿਜਕਦਾ ਰਹਾਂਗਾ, ਜਿਸ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਭਾਵੇਂ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਫਤਿਹ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਜੱਗਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸੁੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਮਿਲ ਕੇ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਪਰ ਸੁੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਬੂਤਾਂ ਵਿੱਚ ਜਗਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਨਾਂ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਜੱਗਾ ਸਿੰਘ ਦਾ। ਜੱਗਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ PW 10 ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਫਤਹਿ ਸਿੰਘ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਤਲਬ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਹਾਜ਼ਰ ਸੀ ਪਰ ਉਸ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜਗਤ ਸਿੰਘ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦਾ ਏਜੰਟ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਕਿ ਸਬ-ਕਲੇਜ਼ (f) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਦੋਸ਼ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਉਪ ਧਾਰਾ (ਜ) ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ 17 ਫਰਵਰੀ 1967 ਨੂੰ ਸੁਰੈਣ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਬੁੱਧ ਸਿੰਘ, ਵਾਸੀ ਰਾਜੇਵਾਲਾ

ਰੁ. ਰਾਜੀਵਾਲਾ ਵਿਖੇ 20, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਪੋਲਿੰਗ ਏਜੰਟ ਬਗੀਚਾ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ, ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਵੋਟਰਾਂ ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਲਈ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ। ਸੁਰੈਣ ਸਿੰਘ ਨੂੰ 30 ਰੁਪਏ ਦੇਣ ਦਾ ਵੀ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਸਭ 'ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1' ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ । ਇਸ ਦੋਸ਼ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਪੀ.ਡਬਲਊ.3 ਸੁਰੈਣ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਬਗੀਚਾ ਸਿੰਘ ਵੋਟਾਂ ਦੀ ਤਰੀਕ ਤੋਂ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ 1000 ਰੁਪਏ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। 20 ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਉਸਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਹੋਰ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕਰੇਗਾ। ਵੋਟਾਂ ਪੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 30 ਸੀ. ਇਹ ਅਦਾਇਗੀ ਸੁਰੈਣ ਸਿੰਘ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਹੋਣੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵੋਟ ਪਾਈ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਗੀਚਾ ਸਿੰਘ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਇੱਕ ਏਜੰਟ ਸੀ ਜਿਸਦਾ ਚੋਣ ਨਿਸ਼ਾਨ "ਤੱਕੜੀ" ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਵੋਟਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਸ ਨਿਸ਼ਾਨ ਵਾਲੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ। ਜਿਹੜਾ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਬਗੀਚਾ ਸਿੰਘ ਉਸ ਦੇ ਪਿੰਡ ਰਾਜੀਵਾਲਾ ਦਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਸੀ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸੀ ਤਾਂ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਬਗੀਚਾ ਸਿੰਘ ਪਿੰਡ ਦੇ ਵੋਟਰਾਂ ਕੋਲ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵੋਟਾਂ ਪਾਉਣ ਲਈ ਰਿਸ਼ਵਤ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਜਿਹੜਾ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ: .

“ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਬਗੀਚਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ, ਜਿਸਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਤੱਕੜੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਮੈਂ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜੋ ਉਸ ਚੋਣ ਨਿਸ਼ਾਨ ਨਾਲ ਚੋਣ ਲੜ ਰਹੇ ਸਨ। ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀਆਂ ਨਾਲ ਉਸਦੇ ਸਬੰਧਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਜਾਂ ਗਿਆਨ ਨਹੀਂ ਸੀ। *
* * * * *

§ * * * * *
ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਨੇ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਿਆ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮੈਂ ਕਦੇ ਸ਼੍ਰੀ ਜਗਨ ਨਾਥ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਕੋਈ ਰਿਸ਼ਵਤ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਇਸ ਗਵਾਹ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਿਸਟਰ ਹੀਰਾ ਅਲ ਸਿੱਬਲ ਦੁਆਰਾ ਉੱਤਰਦਾਇਕ ਨੰਬਰ 1 ਲਈ ਦਬਾਈ ਗਈ ਹੈ, ਉਸੇ ਤਰਜ਼ 'ਤੇ ਵੱਸਣ ਸਿੰਘ (ਪੀਡਬਲਯੂ 1) ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਪ ਧਾਰਾ (ਜੇ) ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਬਗੀਚਾ ਸਿੰਘ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦਾ ਪੋਲਿੰਗ ਏਜੰਟ ਸੀ, ਪਰ ਉਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸਬੂਤ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਬਗੀਚਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹਮਾਇਤ ਲਈ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਿਸਦਾ ਚੋਣ ਨਿਸ਼ਾਨ 'ਤੱਕੜੀ' ਸੀ, ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਗਵਾਹ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੀ ਹੋਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਹੈ। ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਆ. ਕਦੇ ਵੀ ਸ਼੍ਰੀ ਜਗਨ ਨਾਥ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਿਸ਼ਵਤ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਪਹਿਲੂ ਪਦਾਰਥ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

^“J^1v. Sohan Singh Basi, etc. (Grover, J.)

ਵੱਖ-ਵੱਖ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਅਭਿਆਸਾਂ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਸੀ ਜਿਸਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ I ਦੁਰਗਾ ਦਾਸ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਦੇ ਵੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਹੈ ਕਿ ਉਪ ਧਾਰਾ (j) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਦੋਸ਼ ਸਾਬਤ ਹੋ ਗਏ ਹਨ।

ਪੈਰਾ ਗ੍ਰਾਫ 7(v) ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ 17 ਫਰਵਰੀ, 1967 ਨੂੰ ਫੌਜਾ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਲੱਖਾ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀ ਪਿੰਡ ਬਹਾਦਰਵਾਲਾ ਨੂੰ 2000 ਰੁਪਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 50 ਭੱਦੂਰਵਾਲਾ ਵਿਖੇ ਬਗੀਚਾ ਸਿੰਘ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਪੋਲਿੰਗ ਏਜੰਟ ਦੁਆਰਾ, ਰੁਪਏ ਦੇਣ ਦੇ ਹੋਰ ਵਾਅਦੇ ਨਾਲ। ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਵੋਟਰਾਂ ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਲਈ 50 ਹੋਰ ਫੌਜਾ ਸਿੰਘ, (ਪੀਡਬਲਯੂ 2) ਨੂੰ ਇਸ ਉਪ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਦੋਸ਼ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਚੋਣਾਂ ਦੀ ਤਰੀਕ ਤੋਂ ਦੋ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਬਗੀਚਾ ਸਿੰਘ, ਜੋ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਆਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ 1000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕੀਤੀ। 50 ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦੇਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ। 50 ਹੋਰ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਦੇ ਵੀ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਇੱਕ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵੋਟਾਂ ਪੈਣੀਆਂ ਸਨ। ਉਸਨੇ ਜਿਹੜਾ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਬਗੀਚਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਬਾਸੀ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਗਿਆਨ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਬਗੀਚਾ ਸਿੰਘ ਜਵਾਬੀ ਡੈਟ ਨੰਬਰ 1 ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਉਸ ਕੋਲ ਆਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਗਵਾਹ ਅਨੁਸਾਰ ਬਗੀਚਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਉਮੀਦਵਾਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ (ਬਚਨ ਸਿੰਘ) ਨੂੰ ਵੀ ਵੋਟਾਂ ਪਾਈਆਂ ਜਾਣ। ਬਗੀਚਾ ਸਿੰਘ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਦੋ ਵਾਰ ਵੋਟਾਂ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਸਿਲਸਿਲੇ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਸੀ। ਗਵਾਹ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਗਿਰਧਾਰਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਹੀ ਵੋਟਾਂ ਪਾਈਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਮੀਦਵਾਰ ਤੋਂ ਕੋਈ ਪੈਸਾ ਨਹੀਂ ਮੰਗਿਆ, ਜਿਸ ਦਾ ਸਬੂਤ ਹੈ।

ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਰੁਪਏ ਦੀ ਹੋਰ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕਰਨ

ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। 50 ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਪ ਧਾਰਾ (ਕੇ) ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਸਹਿਮਤੀ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਕਿ ਬਗੀਚਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸਬ-ਪਲੇਸ ਵਿੱਚ ਪੋਲਿੰਗ ਏਜੰਟ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਿਲਕੁਲ ਨਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ

ਸਮੱਗਰੀ ਜੋ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਬਗੀਚਾ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਦਾ ਪੋਲਿੰਗ ਏਜੰਟ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਬਗੀਚਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਤਲਬ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਫੌਜਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ਕਬਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਪ੍ਰਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਜਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸੀਆਂ ਗਈਆਂ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਪ੍ਰਥਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਬਗੀਚਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੁਖਤਾ ਸਬੂਤ ਜਾਂ ਸਮੱਗਰੀ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਚੋਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਏਜੰਟ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 123 ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦਾ ਅਰਥ, ਨਾ ਹੀ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਅੱਗੇ ਵਧੀ ਸੀ।

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਨੁਕਤਾ ਨਹੀਂ ਦਬਾਇਆ ਗਿਆ। ਕਿਉਂਕਿ ਦੋਵੇਂ ਮੁੱਦੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪਾਏ ਗਏ ਹਨ, ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਰਚਿਆਂ ਸਮੇਤ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਰੁਪਏ ਹੈ। 1,399/65 (ਰੁ. 1,000 ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਕੀਲ ਦੀਆਂ ਫੀਸਾਂ ਸਮੇਤ) ਸਿਰਫ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. (1) ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ।

ਕੇ. ਐਸ. ਕੇ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਗੁਲਜ਼ੇਬਾ

ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ

ਏਐਨ ਗਰੇਵਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੇ.

ਕੇਸ਼ੋ ਰਾਮ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਜੀਆਰਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, - ਜਵਾਬਦੇਹ

1967 ਦੀ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 20

10 ਅਗਸਤ 1967 ਦੀ

ਲੋਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਐਕਟ (1951 ਦਾ XLIIH)- S. 100(l)(J)(i)- ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਦੀ ਗਲਤ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ- ਕੀ ਇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਦੋਸ਼ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ- ਸਿਰਫ ਇਲਜ਼ਾਮ ਹੈ ਕਿ - ਆਈ. ਐਮ. ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਦੀ ਸਹੀ ਸਵੀਕ੍ਰਿਤੀ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਚੋਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ - ਕੀ ਕਾਫੀ ਹੈ।